

ВЕСЕЛИН РАДКОВ

КЛАСИЦИ ЗА КЛАСИКА

chitanka.info

Въпреки че без друго най-точната и най-строгата присъда за стойността на едно или друго дело, особено в сферата на изкуството, както е известно, ни се дава от времето (а бестселърите на Карл Май се търсят и издават в много високи тиражи в не една и две страни по света), сигурно ще е интересно за нашия читател да научи какви мнения са изказвали някои световноизвестни личности, писатели, общественици, философи.

Ернст Блох, прогресивен немски философ, е на мнение, че Май „е помел мухъла на своето време“ и без да се занимава с „бляскави салони и изтънчени хора“ в стил бидермайер, се е „заел отново с индианския роман от времето на Купър, от времето на революционните идеали“.

Големият хуманист *Алберт Швайцер* пише следното: „Това, което ме запленива най-силно в творчеството му (на Карл Май, б.а.), е неговото миролюбие и открит стремеж към взаимно разбирателство между народите, които оживяват почти всичките му книги... и тъкмо това смятам за безсмъртно в творчеството му!“

Алберт Айнщайн: „Радвам се, че съвсем не съм сам в любовта си към Карл Май. Знаете ли, че в юношеските си години в Улм и Милано съм преживял изцяло под знака на Карл Май? Собствено и сега в някои трудни моменти с удоволствие чета негови книги... Повечето приключенски книги, които са ми попадали, са ми доскучавали, но никога и романите на Карл Май.“

Карл Либкнехт: „Отдавна ценя книгите на Карл Май и винаги ги чета с удоволствие.“

Херман Хесе: „В нашата литература, станала напоследък скучна и сива, със своите ярки и ефектни произведения той застъпва такъв вид творчество, което е необходимо и вечно.“

Хайнрих Ман: „Както чувам, Карл Май е смятан от нашата общественост за добър писател дотогава, докато са й станали известни някои негови младежки прегрешения. Но дори и ако приемем, че той действително ги е извършил, това все още нищо не ми говори и нищо не ми доказва срещу него, а може би дори тъкмо обратното. Едва сега виждам в него истински творец и писател.“

Берта фон Зутнер, носителка на Нобелова награда за мир, възкликва: „Ако бях успяла да напиша поне една от неговите книги, щях да постигна значително повече!“

В едно интервю известният немски писател *Хайнрих Бьол* на въпроса кои писатели са имали най-голямо влияние върху самия него за изграждането и израстването му като човек и творец отговаря следното: „Те са толкова много... като започнете от Карл Май и стигнете до Достоевски.“

Съвсем същите мисли можем да прочетем или чуем от много други известни писатели и общественици като „Летящия репортер“ Егон Ервин Киш, Ханс Фалада, Херман Кант и много други.

Но нека накрая отделим малко внимание и на мнението на онези хора, на чиято защита Карл Май посвети кажи-речи целия си живот — индианците. През 1942 година вестник „Брюнер Тагблаг“ информира за поклонение на група сиуси пред гробницата на писателя в Радебойл. На лентата на един от поставените големи венци пишело: „Вождът на индианците сиу поздравява своя мъртъв бял брат“, а на другия — „На любимия писател на немската младеж“. А после един от вождовете на сиу-дакотите Сусечка Танка (Голямата змия) на езика на своето племе казал следното: „Великий мъртви приятелю! От всички бели братя, които са се опитвали да проникнат в душата на червенокожите мъже, никой не ни е бил така близък като теб. Плодовете на твоя живот са едно-единствено възвеличаване на благодетелите на червенокожите мъже. Ти изгради в сърцата на младежта траен паметник на нашия умиращ народ. Във всеки дом би трябвало да виси на стената твоя лик, защото индианците никога не са имали по-добър приятел от тебе!“

Веселин Радков

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.